

תרגיל בית מס' 1 - אלגברה מתקדמת

2 בדצמבר 2016

תרגיל 1. עבור כל אחד מהמבנים האלגבריים הבאים קבעו האם הוא חבורה, מונואיד, חבורה למחצה או חבורה.

1. $(2\mathbb{Z}, +)$ - (שלמים הזוגיים עם חיבור)

2. $(2\mathbb{Z}, \cdot)$ - (שלמים זוגיים עם כפל)

3. $(\{A \in M_n(\mathbb{Z}) \mid \det A \neq 0\}, \cdot)$ - מטריצות שלמות שהדטרמיננטה שלהן לא מתאפסת, עם פעולת כפל מטריצות

4.)

5. $(A \in GL_n(\mathbb{R}) \mid \det A \in \mathbb{Q})$ - מטריצות הפיכות עם דטרמיננטה רציונלית.

6. $(\{A \subseteq \mathbb{N} \mid |A| < \infty\}, \cap)$ - תתי קבוצות סופיות של \mathbb{N} עם פעולת חיתוך.

7. (\mathbb{Z}^+, gcd) - קבוצת כל המספרים הטבעיים עם פעולת מחלק משותף מקסימלי.

תרגיל 2. תהי $(G, *, e)$ חבורה. הוכיחו את התכונות הבאות.

1. אם $g, h \in G$ ומתקיים $gh = g$ אזי $h = e$.

2. אם $g, h, k \in G$ ומתקיים $gh = gk$ אזי $k = h$.

3. אם לכל $g, h \in G$ קיים k כך ש $g = hk$

תרגיל 3. בתרגיל הזה תתבקשו להוכיח עובדה שימושית מתורת המספרים, דהיינו ש $gcd(a, b) = m \cdot a + n \cdot b$ עבור מספרים שלמים m, n . (ביטוי כזה נקרא צירוף שלם).

הגדרה. יהיו m, n מספרים שלמים. אזי מחלק משותף מקסימלי שלהם, $gcd(m, n)$ מוגדר להיות המספר השלם המקסימלי שמחלק את שניהם.

הוכיחו את הטענות הבאות:

1. אם $d|a$ וגם $d|b$ אזי $d|mb + na$ לכל m ו n .
2. אם $a \bmod b = q$ אזי אם $d|a$ ו $d|b$ אזי $d|q$. (לפתוח את ההגדרה ולהשתמש בסעיף הקודם).
3. אם $d|a \bmod b$ וגם $d|b$ אזי $d|a$.
4. משני הסעיפים הקודמים הסיקו את המשפט הבא. $\gcd(a, b) = \gcd(b, a \bmod b)$.
5. נגדיר את אלגוריתם אוקלידס באופן רקורסיבי:

$$\gcd(a, b) = \begin{cases} a & b = 0 \\ \gcd(b, a \bmod b) & b \neq 0 \end{cases}$$

- הוכיחו שהאלגוריתם אכן מייצר את ה $\gcd(a, b)$.
6. הראו שבכל שלב של האלגוריתם הביטויים הם צירופים שלמים של a ו b . הסיקו את המשפט שרצינו להוכיח.
 4. תהי G חבורה, $H \leq G$ תת חבורה. לכל $g \in G$ נגדיר את הקוסט השמאלי gH על ידי $gH = \{gh | h \in H\}$ ואת הקוסט הימני Hg על ידי $Hg = \{hg | h \in H\}$. הוכיחו את הטענות הבאות.
 1. יהי $h \in H$. חשבו את הקוסטים hH ו Hh .
 2. לכל $g \in G$ נגדיר את הפונקציות

$$l_g : H \rightarrow gH$$

$$r_g : H \rightarrow Hg$$

- על ידי $l_g(h) = gh$ ו $m_g(h) = hg$. הוכיחו ש l_g ו m_g הן חז"ע ועל. הסיקו שהעוצמה של כל קוסט של H שווה לעוצמה של H .
3. הוכיחו שאם הקוסטים השמאליים g_1H ו g_2H אינם שווים $g_1H \neq g_2H$ אזי הם זרים, כלומר $g_1H \cap g_2H = \emptyset$.
 4. הוכיחו את אותה הטענה עבור קוסטים ימניים.
 5. הוכיחו שהיחס \sim המוגדרת על ידי $g \sim k \Leftrightarrow gH = kH$ הוא יחס שקילות. (הסימון אקראי...).
 6. הגדירו יחס דומה עבור קוסטים ימניים.
 7. הוכיחו שלכל $g \in G$ קיים קוסט kH כך ש $g \in kH$.
 8. תהי $H \leq G$ תת-חבורה. הוכיחו שמתקיים G היא איחוד זר של קוסטים שמאליים של H .

הערה. אומרים ש A הוא איחוד זר של קבוצות A_1, \dots, A_k אם מתקיים

$$A = \bigcup_{i=1}^k A_i$$
$$i \neq j \Rightarrow A_i \cap A_j = \emptyset$$

9. הסיקו את המשפט הבא: אם G סופית אזי $|H| \mid |G|$.

תרגיל 5. תהיינה $(G_1, *_1), (G_2, *_2)$ חבורות. נגדיר פעולה $G_1 \times G_2$ על ידי $(g_1, g_2) * (h_1, h_2) = (g_1 h_1, g_2 h_2)$. האם זאת חבורה?